

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemani veljâ: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani veljâ: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljâ 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljâ tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 253.

V Ljubljani, v ponedeljek 3. novembra 1884.

Letnik XII.

Govor posl. g. Detele

o lastni režiji v deželni blaznici na Studenci.

(XIV. seja deželnega zbora kranjskega.)

Slavni zbor!

Ker so gospodje predgovorniki, posebno pa g. dr. Poklukar, stališče večine odseka že dokaj jasno razložili, bom jaz le številke, na ktera se opira dr. Bleiweis pretresoval.

V poročilu manjšine se trdi, da se bode prihranilo deželi 5175 gold. na leto, ako se vpelje lastna režija na Studenci. Gospôda moja, to je res lepa svota in kateri deželni poslanec, kateri domoljub bi tega dobička ne privoščil deželi, oziroma dežel-nemu zakladu! Ali to, kar se v poročilu manjšine navaja, so le številke, o katerih se sme pač reči: die Botschaft höre ich wohl, allein mir fehlt der Glaube. (Poročilo pač slišim, a meni manjka vere.) Ta račun se mora na drobno pretresovati in videlo se bode, da stvar ni tako, kakor na papirji stoji. Prosil bi le gospode, da vzamejo svinčnike v roke in naj računijo, kako se reducira (zmanjša) dobiček lastne režije, ktereja je g. dr. Bleiweis izračunal na 5175 gold.

Gosp. poročevalec manjšine je postavil v račun 600 gold. kot donesek kmetije na Studenci pri lastnem gospodarstvu. Res je, da se je v odseku pripoznalo, da letni dohodki posestva na Studenci, ki obsega 30 oralov, se smeje računiti k večemu 600 gold., t. j. 20 gold. na oralo. To so izvedenci, med njimi tudi g. Rudež, potrdili. Ali dobička pri kmetiji ne bo 600 gold. kakor znâ računiti g. dr. Bleiweis, ker se mora od tega dohodka 573 gld. najemščine odšteti, ktero plačujejo zdaj usmiljene sestre za to zemljišče, ktera se pa potem, če se kmetijstvo v lastno režijo prevzame, ne bode več plačevala. Toraj se mora od navedenega dobička s 5175 gold. odšteti 573 gold., ktere dobivamo zdaj kot najemščino za zemljišča. Ostane toraj še 4602 gold.

Poglavitni dobiček, ktereja se nadeja pridobiti g. dr. Bleiweis pri lastni režiji, je ta, da se bode potlej opustile tako imenovane „ekstraordinacije“ (nepogodbene jedi); kajti on trdi, da bode znašal na

leto najmanj 1200 gold. „Ekstraordinacije“ stanejo na leto do sedaj 1600 gold.; če se lastna režija vpelje, bi stale po računu g. dr. Bleiweisa, le 400 gold., toraj bi se prihranilo 1200 gold. na leto.

Jaz le vprašam g. dr. Bleiweisa: Ali so „ekstraordinacije“ potrebne ali ne? Če so potrebne, se bodo morale tudi zanaprej še ordinirati (nakazovati) in teh 1200 gold. se ne bode prihranilo; če pa niso potrebne, vprašam: Zakaj se ni to že do zdaj prihranilo? Ker so „ekstraordinacije“ le od zdravnika odvisne, se ne smé trditi, da bi se le prihranile, če se lastna režija vpelje. Toraj je treba odšteti teh 1200 gold. od g. Bleiweis-ove svote, ostane toraj le še 3200 gold. dobička! (Veselost.) Pojdimo dalje.

Pri enkêti se je povdarjalo, da le računski diurnist ne bode zadostoval za Studenec, ako se vpelje lastna režija. Gosp. prof. dr. Valenta je na to vprašanje izrekel, da nikakor ne gré, da bi se tam le računski diurnist nastavil, in da je treba ekonomu, za ktereja bo znašal strošek, če se mu dá tudi prosto stanovanje in kurjava, najmanj 1000 gold., kolikor ima tudi v Celovci. Tam ima razun 1000 gold. prosto stanovanje in 50 gold. kvinkvenalne (petletne) doklade. V računu g. dr. Bleiweisa je pa le za diurnista 500 gold. vstavljenih, toraj 500 gold. manj, kakor bo strošek za ekonomu znašal. — Tudi se mora povdarjati, da zdravnik na Studenci ne bode posla pri lastni režiji zastonj opravljaj, ktereja ni dolžan opravljati.

In če se dalje računa, da bode treba pri lastni režiji za vožnjo tudi konja in hlapca, kar znaša zopet najmanj 300 gold. na leto, moramo tedaj vsega skupaj zopet 1000 gold. črtati in račun dr. Bleiweisa popraviti, toraj ostane le še 2200 gold. Toraj smo prišli ravno na tisto svoto, ktero hočejo usmiljene sestre same jenjati. Navedene številke kažejo, da velikansk dobiček pri lastni režiji, kateri se stavi kakor zlati gradovi v zrak, je le na papirji in da ni v opustljivosti od strani udov odsekovih, kateri so glasovali za predlog večine.

Gotovo je hvalevredno, če se zdravnik poteguje za svoje namene in za blazne; ali ozirati se moramo tudi na to, da zdravniki tudi včasih kaj pretirajo; kajti, če bili bi poslušali zdravnike, imeli bi na Studenci velikansko blaznico za naj manj 300 blaznih

in bi bili kaci 50.000 gold. več na Studencu zaidali. Toraj mislim, da se mora v takih prašanjih ločiti zdravnik in deželni poslanec.

Zdaj pa moram tudi nekoliko številke iz poročila deželnega odbora tukaj v slavnem zastopu pojasniti. Kajti tu se vidijo le visoki stroški za blaznico na Studenci; gledé drugih blaznic, kjer je lastna režija vpeljana, le take številke, ktere bi imele korist lastne režije dokazati. Tako trdim, da ni res, da bi veljala hrana 32 kr. na dan za enega blaznega na Studenci. Dokazano od knjigovodstva in iz poročil oskrbnika tukajšnje bolnice je popolnoma razvidno, da v teku zadnjih mesecev pride le okoli 30 kr. za hrano na dan za enega blaznega in med tem so tudi „ekstraordinacije“; brez teh bi se lahko shajalo s 27 kr.

Na podlagi dr. Bleiweisovega poročila se je v prilogi št. 15 primerjevala cena, kakor se vplačuje redu usmiljenih sester na Studenci in kakoršna je za ta jedila v Celovci pri lastni režiji. Ko sem jaz to bral, sem strmél in mislil, da so se povrnil zopet oni srečni časi, ko je človek za staro dvajsetico (evancigarco) celi dan dobro živel in na zadnje še nekaj drobiža prihranil. (Veselost.) Prosim, gospôda, poslušajte, kakošne cene imajo v Celovski blaznici. Za 100 oseb veljâ tam riževa juha le 94 kr.! Jaz sem premišljeval, kako je to. Če bi riž na sami vodi kuhali, bi to ne bilo mogoče, kako pa se more za ta denar dajati mesna juha? V odseku smo popraševali, kako je to mogoče, in dr. Bleiweis nam je stvar pojasnil, da je v tej ceni 94 kr. samo riž v poštev vzeti, mesna juha pa ne, ker je v Celovci lastna režija, toraj ni treba, da bi se mesena juha posebej zaračunila. Ali to ne gre, da bi se cene tako primerjevale, da se postavi v Celovci cena 94 kr. za rižovo juho za 100 oseb na Studenci pa 3 gold. 20 kr. Gospôda! Mesena juha za 100 oseb veljâ na Studenci 2 gold. na dan; toliko in gotovo še več veljâ v Celovci, toraj se mora razun 94 kr. za riž še 2 gld. za juho prišteti, in vidi se, da veljâ rižna juha za 100 oseb 2 gld. 94 kr., ne pa 94 kr., in če se računi še sol, kurjava in delo, pride tudi v Celovci vsega vkupaj 3 gld. 20 kr. za 100 poreij riževe juhe. Ravno tako je z ješprenovo in pšenovo juho. Če kdo same take številke sliši, kakor so se v

LISTEK.

Iz dnevnika siromaškega hribovskega župnika.

(Priobčil J. S—a.)

De gustibus non est disputandum; vsak ima svoj lasten okus. Čast purpurni halji kardinalski! saj cerkveni knezi stojijo visoko nad posvetnimi, ker se iz njihove vrste izbira najviše dostojanstvo na zemlji, namestnik Kristusov. Čast tudi višnjevi halji škofovski, kajti pod škofovsko oblastjo je dobro bivati, to trdi že starodavni pregovor. A meni je vendar ljubši črni talar priprostega župnika, kakor mi je tudi bolj všeč snažna vaška cerkev s svojimi pozlačenimi angelji in svetniki nego veličastna stolnica polna dragocenih kipov, in na moje srce bolj vpliva mirno vaško pokopališče s priprostimi lesenimi križi, nego velikanska mestna pokopališča s svojimi kapelami in visokimi stebri, jaz za to ne morem

drugega vzroka najti, nego tega, da je moj okus takšen, in de gustibus non est disputandum.

Ta moj okus je bil menda tudi vzrok, da sem občutil posebno veselje, ko sem pred nekoliko časom slučajno našel list iz dnevnika priprostega hribovskega župnika, ki je kljub dolgoletni vravnavi duhovenske plače na mesec dobival samo 26 gld. 25 kr., dasiravno imajo državni poslanci, ki se s povišanjem duhovenske plače ukvarjajo, za tri dneve nekoliko goldinarjev več. Jaz sem imel nad tem listom, kakor sem že omenil, posebno veselje, deloma ker me je s svojo najivno priprostostjo skoraj do solz ganil, deloma pa, ker mi je pokazal lep vzgled občudovanja vredne nesebičnosti in evangelijske skromnosti katoliškega duhovnika. Prav iz teh dveh vzrokov priobčujem v naslednjem ta list „Slovenčevim“ čitateljem.

Dné 1. Danes sem vzdignil svojo mesečno plačo 26 gld. 25 kr. Moja stara gospodinja Jerka, ki že od Velike noči ni dobila svoje mezde (plače) — kedar jej kaj ponujam, vselej pravi, da jaz denar bolj potrebujem, kakor ona — si je že dolgo želela

molitvene knjige z velikimi črkami in z zlato obrezo, prvo zato, da bi s svojimi oslabilimi očmi v mračni cerkvi laglje brala, drugo pa menda zato, ker kos nečimernosti v vsaki ženski tiči. Jerka je pobožna in pridna duša, ki za-mé vse stori, toraj sem ji moral njeno željo izpolniti, ker sem za knjigo, ki ji bodo veliko veselje naredila, dal 2 gld., prinesel sem domu samo 24 gld. 25 kr.

2. Otroci se mi v šoli kerščanskega nauka tako marljivo učijo, da jim moram že vendar enkrat večkrat obljubljene podobice dati. Naročil sem si jih iz mesta in danes mi jih je poštni pot prinesel. Siromaškemu hribovskemu župniku mestni gospodje na vero nič ne dajo, zato najrajši naročene reči v začetku meseca s poštnim povzetjem pošljejo in zato sem moral jaz za 100 podobice takoj 2 gld. 25 kr. naštet. Otroci so bili podobice jako veseli. Ko bi bil bogat, kupil bi jim barvanih podob, a tega mi moja zdajna plača ne dovoli. Ostanek plače 22 gld.

3. Jerka je nabrala v lesu šibja in protja, da bo imela s čim kuriti in kuhati. Sočivja je dovolj v

Celovski blaznici navedle, bode rekel, kaj dela deželni odbor, da se na Studenci te neprilike ne odpravijo. Pa preiskati se mora in iti na dno dotične stvari, potem se vidi, koliko so resnične take številke. (Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. novembra.

Notranje dežele.

Žalostne novice prinaša „Deutsche Ztg.“ svojim bralcem o položaji Nemcev v južnih Čedah. „Zgubljeni so za nas in za naše potomce, če pojde tako nadalje, kakoršen je pričetek“, tako tarna farizejski list, ob enem pa tudi ne pozabi radikalnega zdravila, katero naj bi položaj ondi zdatno zboljšalo. Da slovansčina po južnih Čedah nemščino vedno bolj spodriva, krivi so sedanji seminarji in česki škofje z duhovščino vzrok, modruje omenjeni zagrizeni nemški list in prav ima. Česka duhovščina ima za ohranjenje in vzbujenje česke narodnosti v južnih Čedah ravno tolikošne zasluge, kakor pri nas naša duhovščina. Da se omenjeno zlo radikalno odpravi, nasvetuje „Deutsche Ztg.“, da bi se morali vsi škofje po Čedah sploh odstaviti in vsa semenišča razpustiti! Namesto sedanjih škofov morali bi se imenovati nemški in česki škofje, mesto sedanjih semenišč morala bi se osnovati česka in nemška semenišča. (Dobro — le radikalno!) Ker se je pri českih Nemcih misel o razdelitvi že vkoreninila, mislijo, da jo morajo na vse obrniti in so že celó na razkroj škofij in bogoslovij v svoji bedarji dospeli, kakor bi bile to malenkosti, ki jih vsaka občina lahko za-se napravi. Toda še nekaj! Tudi vsem plemenitašem, kateri sedaj s svojim premoženjem Čehe podpirajo, moralo bi se ono vzeti in razdeliti; plemenitaši zgubili naj bi s premoženjem vred tudi vpliv in vso svojo moč! Kaj se vam zdi? Ali ni to že najboljši pričetek anarhizma, kakor ga uči Most in kakor ga izvršujejo njegovi apostoljini, katerih se je že precej vjelo? In takih sleparjev ni kar nič sram ter se predrznejo še ob svoj vstavoveren boben biti. Dobro je le še, da ima vse, česar se podstopijo znak veleizdaje na čelu vtisnjen, pravo Kajnovno znamenje, po katerem se spoznavajo!

Mičen je pregled, kako da so se stroški ali potrebščine v *državnem budgetu* v teku 18 let od leta do leta naraščali. Leta 1868 predložil se je prvokrat skupni budget delegacijam za leto 1869 in je tedaj znašal 107.5 milijonov za skupne potrebščine in 68.9 milijonov za c. kr. vojsko. Od tedaj podobni so skupni stroški morskega valovji. Bila so namreč leta, v katerih je bila potrebščina manjša, v drugih se je pa zopet silovito narastla. Kljub štedilni komisiji, kljub drugim štedilnim napravam in kljub temu, da so pri nižjih uradnikih posamičnih ministerij povišanje vstavili ali ga pa deloma tako zaprečili, da ga le malokteri izvoljeni dosežejo, so se stroški povprečno vendar vedno višje naraščali in tako vidimo letos za skupne potrebe 116.29 milijonov in za vojsko 94.81 milijonov. V tej svoti so tudi lepi milijoni, ki jih je Avstrija v Bosni in Hercegovini zazidala pri napravi cest, železnice in javnih zgradb. Skupna svota, ki jo je monarhija do sedaj za zasedeni deželi izdala, znaša z bodočim budgetom vred na okroglo 208.32 milijonov goldinarjev. K tem pa prav za prav pridejo še stroški, ki jih je naša država izdala za bosanske begune, in znašajo tudi svojih deset milijonov. Za toliko toraj je Bosna ponosna sedaj več vredna in toliko težje prešla bi ona kakemu drugemu v last, kajti 118 milijonov goldinarjev ni, da bi jih človek tje v en dan komu brez povračila prepustil.

vrtu, v kleti pa tolkle (hrušovea, jabolčnika), ki pri obedu prav dobro tekne. Marsikdo ne bi veroval, da človek tako malo potrebuje, da živi.

4. Grajski gospod so mi debelo kokoš poslali. Juho je Jerka bolnemu sosedu Matiji zanesla, meso bova pa sama povžila. Zdaj bode nekoliko dni spet boljši obed.

5. Za obed sem še imel kos kokoši. Jerka je šla v mesto, kjer potrebuje mjila, kapura, soli itd. Odnesele je zato 2 glod., in meni še ostane 20 gld.

6. Danes sem obedoval kakor včeraj in predvčerajšnjim, pa vsega je enkrat konec, tudi debele kokoši.

7. Moral sem kupiti moke, kaše, zabele, kar me je stalo 3 gld., toraj še ostane 17 gld.

8. Za popravljanje svojih starih škornj sem izdal 60 kr. Sicer pa je to skoraj zavržen denar, kajti škornji so že tolikokrat popravljeni bili, da jim bo težko to popravljanje kaj pomagalo. Restat 16 gld. 40 kr.

(Dalje prih.)

Kako mislijo *Rusini* o Rusih in o Avstriji, razvidno je iz govora, ki ga je imel P. Naumovič nedavno v Petrogradu o neki ožji prijateljski družbi. P. Naumovič je bil letos zapleten v veleizdajsko pravdo, iz ktere se je pa srečno rešil. Na to sta z vrednikom Ploščanskijem potovala v Rusijo. Nemški listi, ki vedno pezdijo v očesu svojega sosedu vidijo, bruna v lastnem pa ne opazijo, zagnali so o tem potovanji in dotičnem govorjenji ravno tak krik, da sedaj le na Ruskem za Avstrijo barantajo, kakor tadaj, ko so se Čehi iz Prage pod Riegerjevim vodstvom v Moskvo podali Ruse obiskat. Čujmo, kaj pravi P. Naumovič: „Po rojstvu že smo Avstrijanci, ter na to državo priklapljeni po prisegi zvestobe. Kakor Rusini vajeni smo pripoznanja, da je vsa državna oblast od Boga dana. Mi nismo puntarji in se nikdar s temno in skrivno agitacijo ne pečemo. Ravno tako nam tudi ni treba našega potovanja na Rusko prikrivati, o katerem lahko pri svitem solncu govorimo, kajti ni ne proti-avstrijsko in ne proti postavam avstrijskim. Kakor so avstrijski Nemci, Lahi, Srbi in Poljaki v literarni zvezi s svojimi brati onstran državnih mej, tako tudi mi iščemo prilicnosti literarni kolobár naš na zunaj razširiti med narodom, s katerim smo si v zvezi po krvi, jeziku in literaturi. Zagotovim Vas, da kaj takega avstrijske postave tudi ne prepovedujejo, kajti one so strpljive, pač pak jih mnogi zlorabijo za svoje sebične in krivične namene posebno v političnem oziru. Naše stališče je postava, katero spoštujemo in ta nas varuje pred pogubnimi nauki anarhizma in nihilizma. Obema pri nas ni mogoče kali pognati, kajti v nas je prava slovanska kri, ki nam veleva postavo in vero spoštovati!“ Tako je govoril Naumovič! To je vse kaj drugega, kakor pa tisto neslano čvekanje, ki je takoj med Nemci na dnevnem redu, ako le trije svoje liberalne nosove skupaj staknejo in se ne morejo ločiti, da ne bi Bismarcku nekolikokrat „hoch“ ne zaklicali. Je li kdo kaj takega pri Slovanih slišal. Res, pri nas je vodilo postava in vera.

Za tri leta vstavili so na *Hrvaškem* porotne obravnave. Povod temu koraku deželnega zbora je bila predrzna pisava hrvaških novih radikalne stranke, ktera je narod strahovala in kedar se ji je umestno zdelo, tudi najbolj zasobnih zadev ni čuvala, temveč razobešala umazano perilo, da se je moralo vsakemu gnjusiti. Na ta način širila je le zaničevanje postav po deželi. Vsled tega se v deželnem zboru tudi nihče ni kaj prida potegal za porotne obravnave gledé javnega tiska. Le baron Živković je omenil, da naj se pri vpeljavi objektivnih obravnav nikar časnikarstvu preveč ne nagaja, kar bi ga lahko spodkopati utegnilo. Ban je narodne poslance zagotovil, da bo že on skrbel, da se poštenemu tisku ne bo godila krivica, in da se nadja, da se bo po vpeljavi objektivnega postopanja zopet zamogel postaviti na stališče poštenosti, iz ktere ga je sedaj spodrivalo radikalno časnikarstvo. Kakor na Hrvaškem, enako je radikalna stranka v Belemgradu o svojem času hotla s svojim tiskom kralja Milana iz prestola in metropolit iz cerkve pregnati; tako predržno je jela pisati proti obema. Tudi na Srbskem niso vedeli za to drugega zdravila, kakor staro tiskovno postavo o tiskovni svobodi z nekolikimi paragrafi omejiti in sedaj je dobro. Tudi na Hrvaškem bo tiskovni terorizem prešel, in ne bo dolgo tega.

Vnanje države.

Na *Bolgarskem* bavijo se z vso resnobo o zgradbi železnične proge Carji brod-Sofija-Vakarel-Belova in so, kakor se od ondot poročila menda že prišli do sklepa, da bode dotično železnico vlada sama izdelala. Vlada namreč obdrži zgradbo v lastnih rokah in bo jo potem skupinoma oddajala bolgarskim podvzetnikom. Ker pa Bolgari skušenih tehničnih moči še ravno nimajo na ostajanje, sklenili so se po dotične inženirje na Rusko obrniti, kjer si bodo najboljših nabrali. Za prometne osebe skrbeli bodo ob pravem času po izgledu svojih sosedov Srbov. Taisti so namreč poslali toliko mladih ljudi na Ogersko k železnicam prakticirat kolikor so jih potrebovali za prvo službo, kjer so se dotični menda tri leta vadili v vseh strokah železničnega prometa. Bolgari mislijo ravno tako napraviti, ker pred vsem misel povdarjajo, da mora pri bolgarski železnici narodnosti povsod prvo mesto odločeno biti, kar se jim mora popolnoma prav dati.

V poslednjem listu pisali smo o zadregah, ki so se *Francozom* kar čez noč v Tonkinu napravile, kjer se Kitajci pripravljajo, da jih bodo vsak dan nekaj kar s kostmi vred pohrustali. Toda ne le v Aziji, temveč tudi v severni Afriki dvigujejo se jim neprijazni oblaki, ktere ako se ne motimo angleški veter žene. V kraljestvu Maroko pričelo se je Francozom neprijazno gibanje s tem, da je marokanska vlada nekaj ptujcev za prazen nič zapreti dala ter jih zakovala v železje. Francoski konzul, pod čegar varstvom so bile dotične osebe se je proti tolikšni samovolji takoj pritožil, toda kakor se kaže, brez uspeha. Tudi marokanski vladi je, kakor vsem drugim orijentalnim mohamedanskim državam malomarnost in zanikrnost prva in največja njena čednost. Podpirajo jo pa zdatno v temu Angleži, katerim so Francozje v kitajskem vodovji že nadležni postajali. Afrika je sploh v najnovejšem času za Evropo kakor tudi za Ameriko zaminiva postala. Od vseh strani vpirajo se oči cele Evrope na prostorne pokrajine afrikanske in ni ravno nemogoče, da se

bodo danes ali jutri Francozi in Angleži za eno ali drugo zamorsko deželo ondi sprli.

Ni še davno, ko sta potovala po naših krajih dva Angleža lorda *Wolseley* in *Northbrock* preko Trsta v Egipt, kjer naj bi bila po želji starega Gladstona Gordona in Stewarta iz Chartuma speljati imela. Ker je pa posebno v vojaškem življenji sicer sploh kaj lepa navada, da v službi človek ne smé nič na svojo roko storiti, temveč se le strogo višjega povelja držati, spisali so v Londonu tudi tema dvema za rešitelja namenjenima lordoma instrukcijo, po kateri se naj ravna. Ondi se jima naroča, da naj edino le na to gledata, da vjetega Gordona in Stewarta rešita, za vse drugo se nimata prav nič brigati, ker se Angleška ne misli nič več s Sudanom vkarjati; kajti prav dobro je prepričana, da se bo upor ondi sam polegel, kedar mu sredstva poidejo. Da je instrukcija, kakor tudi popotovanje obeh lordov brez pomena ostalo, se ni ne Gladstonovi politiki jako dvomljive vrednosti in ne Northbrockovi ali Wolseleyevi odločnosti, še manj pa polovičarski instrukciji zahvaliti, pač pak junaškemu Gordonu samemu, ki je Mahdija premagal in na ta način sebe in Stewarta rešil. Stewarta je pozneje smrt doletela vsled hinavščine ondašnjih prebivalcev, ki so ga z lažnjivimi obljubami izvabili iz varne ladije na suho, Gordon je pa še vedno v Chartumu, ker mu vest ne pripušča mesta samega divjakom prepuščati, dokler se mu ne določi kaka vlada.

Angležem jelo se je zdehati po egiptovskih mesenih loncih, ktere se nadjajo najti po pristaniščih rudečega morja; kajti vse mislijo spraviti pod svojo oblast. Začetek so že storili s tem, da so imenovali dosedanjega poveljnika v Suakimu, polkovnika *Chemsida* za generalguvernerja skupnega primorja ob rudečem morji s sedežem v Masani. Ravno tako so pod svojo oblast spravili Berbero in Harar, deželi na iztočni afrikanski strani, kjer so že lansko leto svojo srečo poskušali, pa se jim ni hotelo nič kaj posrečiti, kajti egiptovski uradniki, ki so bili ondi od kediva nastavljeni, so rekli, da se ne vga-nejo poprej, dokler jim kedive sam tega ne naroči. Med tem se je pa ondi raznesla novica, da se Avstrija misli Berbere in Hararja polastiti in hajd, Angleži so se z Egiptčani kar po tihem zmenili, egiptovski uradniki dobili so povelje svoje službe v angleške roke izročiti, egiptovski vojniki pobrali so svoje orožje, jetnike ondi po galejah priklenjene vzeli so s saboj in odrinili so proti Aleksandriji. V Hararji vihra angleška zastava in vse na to kaže, da se misli John Bull v iztočni Afriki odškodovati za to, kar mu bodo Nemci in Francozi v zapadni Afriki sveta zagradili.

Izvirni dopisi.

Iz Lučin, 29. oktobra. Od nas, dragi „Slovenec“, nisi dobil še nikoli nobenega dopisa; ti pa tudi po navadi nimamo kaj posebnega poročati. A preteklo nedeljo, dné 26. oktobra, bil je vendar izreden dan za našo župnijo. Dobili smo namreč za našo majhno cerkev nov križev pot, ktere ga so nam čast. o. Gottfried, frančiškan iz Ljubljane, prišli blagosloviti. Bali smo se, da nam bode, tako pozno v jeseni, vreme nagajalo, in res je v četrtek popred jelo močno snežiti, a bilo nam je nebo milostno in vršila se je slovesnost pri dovolj ugodnem vremenu. Bil je to dan veselja za našo malo duhovnijo, ki je šteječ komaj 500 duš z veliko požrtvovalnostjo skupaj spravila novce potrebne za nov sv. križev pot. Veselje to je naznanjalo veselo potrkanje ter glasno pokanje možnarjev. Tako je dobila naša majhna, žalibog le pretesna cerkvica, ki je razširjenja tako zelo potrebna, nov primeren kinč. Morebiti bomo prisiljeni o svojem času, ko bomo cerkev popravljali, obrniti se do dobrih src milih dobrotnikov, za kar pa je ravno sedaj, ko se za vse mogoče namene prosi in nabira, jako neugoden čas.

Križev pot nam je izdelal do sedaj malo še znani slikar Matija Bradaška, naš rojak, zdaj bivajoč v Kranji, za primerno nizko ceno in sicer na popolno zadovoljnost našo. Zato bodi vsem cerkvenim predstojništvom, ki bi za nizko ceno potrebovali kake slike, toplo priporočen.

A. D.

Iz Maribora, 2. nov. (*Družba vednega češčenja*) presv. Rešnjega Telesa in v podporo ubožnih cerkev Lavantinske škofije je ravnokar razdelila tretje letno poročilo o svojem delovanji, in kakor prejšnji dve leti, tudi letos za razdeljenje ubožnim cerkvam pripravljeno cerkveno obleko te dni v stolnem farovžu na ogled postavila. Ta razstava nam je posebno očiten dokaz, kako ta družba zraven svojega glavnega namena, namreč pospeševanje češčenja najsvetejšega zakramenta, tudi svoj postranski namen vedno v večji meri izvršuje ter vedno večim cerkvam priskrbljuje dostojno cerkveno obleko. Kdor je prvo in lansko razstavo obiskal, mora priznati, da se le-

tošnja ne le po obilnosti blaga, ampak tudi po različnosti in finosti obleke znatno razločuje. Tiskano poročilo navaja te-le reči, ki so se letos pripravile in razstavile: 26 mašnih plaščev, 1 pluvijal, 20 štol, 8 velumov, 6 plaščekov za ciborje, 6 plaščekov za na spoved bolnih, 13 alb, 16 koreteljnov, 60 humeralov, 36 korporal in pal, 144 purifikatorijev, 96 prtičev za lavabo, 30 pasnikov, 18 altarnih blazink, 4 altarna pregrinjala, 18 koreteljnov za ministrante, 4 koreteljne za mežnarje, 14 suknjic za ministrante, 20 rudečih in 13 črnih kolerjev za strežnike, 8 antependij in nekaj cvetlic. Razun tega pa je letos o Veliki noči družba mnogo stare od raznih krajev v ta namen darovane in tukaj popravljene cerkvene obleke v Sarajevo poslala, da jo ondašnji mil. nadškof razdelijo revnim katoliškim cerkvam po Bosni.

Da se je za primeroma majhne stroške v enem letu toliko obleke pripraviti zamoglo, zahvaliti se je neumornemu trudu družbinega predsednika, preč. g. kanoniku L. Hergu, in hvalevredni marljivosti bogoljubnih gospá in gospodičin, ki so vse to naredile v svojih prostih urah za „božji lon“, ki njim gotovo ne bo izostal.

Po treh letih njenega obstanka šteje zdaj „družba vednega češčenja“ 6970 udov, in je imela letos dohodkov 2042 gld. 63 kr. in stroškov 2030 gld. 46 kr. Kakor sem pa že prej omenil, je pripravljane cerkvene obleke le postranski namen te družbe; glavni namen jej je in mora biti po določenih urah med ude razdeljeno nepretrgano češčenje najsvetejšega zakramenta. Ta družba se nam zdi najpripravnejše sredstvo, po mestih in trgih versko mlačnost izpodrivati in pobožnost ter češčenje presv. rešnjega Telesa razširjati. Bog daj, da bi se v tem oziru ta družba po naših mestih in trgih krepko širila in vtrjevala.

Domače novice.

(Cesarjev dar) 60 goldinarjev prejeli so prostovoljni gasilci v Trebnjem.

(G. deželni predsednik baron Winkler) odpejbal se je na Dunaj sinoči.

(Bodoči konzistorij) v katerem bo več višjih duhovnov imenovanih in potrjenih, bo, kakor je sedaj prav za trdno določeno na 10 in 13. t. m. Na 10. novembra bo tajna na 13. pa javna seja. Za nas Slovence je taisti važen, ker nam bo dal novega višjega pastirja knezoškofa dr. Jakopa Misijo.

(Za škofa Poreško-Puljskega) imenovan je od presvitlega cesarja preč. g. dr. Flapp, profesor cerkvenega prava v Goriškem bogoslovju. Prej ko ne prekoniziran bode od sv. očeta še ta mesec. Lahom se je toraj presrečna želja njihova izpolnila.

(Imenovanje.) Bergmeister pri c. k. rudninskem ravnateljstvu v Idriji gsp. Romuald Iles postal je blagajnik ravno tam.

(Spomin mrtvih) obhajal se je letos, kakor navadno vselej, ako je vreme za to, kolikor mogoče dostojno in lepo. Grobovi so bili ozaljšani, da se je človeka nehoté misel polastila, da biva sredi cvetoče spomladi, ko bi ga ne bil tu pa tam ledeni dih burje opozoril, da je že 1. novembra. Oba dneva, v soboto in nedeljo je bilo pokopališče pri sv. Krištofu natlačeno ljudi, ki so šli tje kaj skazovat poslednjo ljubezen svojim ranjcem. Čitalniški pevski zbor pel je v nedeljo popoldne, grobovje bilo je pa oba dni razsvitljeno.

(Dnevni red javne seje mestnega odbora), ktera bode v torek 4. dan novembra 1884. leta ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. I. Naznanila prvosedstva. — II. Finančnega odseka poročilo o računskih sklepih blagajnic in zaklad za 1883. leto. — III. Šolskega odseka poročilo o vstanovitvi ljudske šole z nemškim učnim jezikom. — Naposled tajna seja.

(Mlinar in njegova hči) predstavljala se je na Vseh Svetnikov zvečer v deželnem gledališču Ljubljanskem po vsem izbornu in s posebnim veseljem priznavamo, da se je je posebno veliko ljudstva z dežele vdeležilo, ktero je bilo tudi z mojstersko predstavo vseskozi vrlo zadovoljno, kakor tudi zadovoljni so bili gg. igralci in igralke, ki smejo ponosni biti na svoj vspeh. Mojster večera je bil mlinar stari Črnot (g. Kocelj) tako v igri, kakor v podobi, ter se mu tudi zaslužena javna zahvala ni kar nič kratila. Prijetna prikazen je bila njegova hči Marica (gčna. Petrinska), kakor tudi njena teta mati županja (gčna. Zvonarjeva), le škoda da premlada na odru za to ulogo. Konradu (g. Danilo) vso po-

hvalo sploh, posebno pa za izboren pobeg iz pokopališča! Krčmar, grobokop in Meta (gg. Novak Petrič in Lavoslava) so bili vsak svoji nalogi popolnoma kos, posebno je pa Lavoslava novo pridobljena moč, ki bo občinstvu s svojim krepkim glasom pri vsaj nekoliko pridnosti jako priljubljena postala. Ravno taka resolutna ženska se je do sedaj na slovenskem odru tu pa tam silno pogrešala. Nekako čuden se nam je zdel pa sveti večer brez luči v krčmi, kjer smo tudi jaslice pogrešali, če prav je stalo novošegno iz Nemškega semkaj presajeno drevo. Gledišče je bilo v prostorih Slovincem pristopnih razprodano, lož pa tako nimamo na razpolaganje in pač ni čuda, da je iz tistih večinoma zijala — votlina. Dohodkov je bilo 194 gold.

(Novo izobraževališče) se je včeraj ob 11. uri zjutraj izročilo za moške in ženske z združenima oddelkoma bodočemu namenu. Zbrano učiteljsko osebje teh šol, na čelu s svojim ravnateljem z gosp. Horvathom, vzelo je to poslopje v posest. Izročil jim ga je gosp. deželni predsednik baron Winkler, s šolskim referentom vladnem svetovalcem gosp. Hočevarjem. Opravilo je trajalo do pol ene. Cerkvenih obredov ni bilo, niti blagoslova cerkvenega. Saj moderno šolstvo je dovolj modro samo za-se! Jutri, kakor slišimo, se prično tam šole za bodoče učitelje in učiteljice in za obe dve vadnici.

(„Matica Slovenska“) vabi k LXV. odborovi skupščini v sredo 12. novembra t. l. ob 6. uri zvečer v Matičini hiši na Kongresnem trgu št. 7. Dnevni red: 1. Potrjenje zapisnika LXIV. odboro ve seje. 2. Naznanila prvosedstva. 3. Poročilo tajnikovo. 4. Poročilo gospodarskega odseka. 5. Posamezni nasveti. — Kakor so pred nekimi leti hoteli nekteri prestrojiti družbo sv. Mohora, pa jim je odbor kratko pa krepko odgovoril, da ostane pri starem; tako je vendar tudi Matičin odbor jo ukrenil nasprot tistim, ki so nekako drago in glasno dajali nasvete, naj se prestroji Matica, prenaredi v pravih, zmanjša odbor, zveksa letnina itd. — rekši, naj ohranijo in izvršujejo se dosedanja pravila. Odslej je potihnil šum, ki je bil že tako siten, češ, Matica propade, ako se ne spolni zahteva naša! — Res se je bila Matica v prejšnjih in v zadnjem letu preko svojih pravil zadolžila, ali — to njeno zadolženje je na drugi strani zasluženje, ker podajala je svojim udom več nego je bila dolžna, in dostojno je o cesarski svečanosti skazala svojo vdanost in vnetost do prečislane rodbine vladarske. Kar je Matici v resnici bilo na kvar, bila je vne-marnost nekterih družnikov in poverjenikov, pa deloma nesrečno njeno notranje poslovanje. A sedaj se jej je posrečilo, da je dobila spretnega tajnika, kteri bode sčasoma gotovo duša, vspešno delavna duša vsemu društvu. — Kar raste, šuma ne dela. Brez hrupa in šuma dalo se bode pobotati vse s pametno varčnostjo in z modrim poslovanjem. To pot nastopi Matica vže letos, kedar dobijo družniki sicer nekoliko manj, a vendar po pravilih ne premalo duševnega gradiva. Dajo se za pričujoče leto udom 1. Lovčevi Zapiski, spisal Turgenjev, preložil Remec, II. del, ki so vže natisnjeni; 2. Črtice iz duševnega žitka Štajerskih Slovincov, sestavil dr. Jos. Pajek, pa 3. Letopis, vredil tajnik Evgen Lah, kteri obe knjigi se marljivo tiskate. Želeti je sedaj in na to delati, da brž ko brž dopošljejo poverjeniki družnikov doneske, kajti do tega mora, kakor družba sv. Mohora, pripraviti tudi Matica, da se knjige njene ne pošiljajo nikomur, kdor ni vplačal prej svoje letnine. Po tem takem se ne more nihče pritoževati, in društvo se ohrani in napreduje le po tej poti. V ta namen naj si prizadevajo sebi in društvu na korist vsi pravi slovenski domoljubi z zedinjenimi močmi!

(Katoliško društvo) napravi v tem tečaju prvo svojo tombolo s podučnim ogovorom 9. novembra t. l. ob pol šestih zvečer v svojih prostorih v dr. Ahačičevi hiši št. 13 na starem trgu ter vabi k njej vljudno svoje družbenike odbor.

(Premene pri učiteljstvu na Kranjskem.) G. Jakob Marn, učitelj v Preserji, je za trdno postavljen. — G. Josip Traven, učitelj v Naklem, je imenovan nadučiteljem na Trati, g. Janez Dolinar, učitelj na Trati, pa gré v Naklo. — Gspdc. Marija Bohinec, učiteljica v Hrenovicah, je za trdno postavljena na II. učiteljsko mesto na Trato. — Gspdc. M. Blahna, učiteljica pri Stari cerkvi na Kočevskem, je za trdno postavljena na II. učiteljsko mesto v Dolenjo Vas na Kočevskem. — Gspdc. Emilija Grkman, učiteljica v Mengišu, in gspdc. Pavla Golč, učiteljica

v Boštanji, ste za trdno postavljeni. — Gspdc. Josipina Malec, učiteljica v Kostanjevici, je za trdno postavljena na II. učiteljsko mesto na Rako.

(Vojaško.) Vsled najnovejšega povišanja v novembru ima naš domači pešpolk baron Kuhn št. 17 dva polkovnika, kajti od 31. lovskega batalijona pride semkaj polkovnik g. Karol Heyrovsky, v domačem polku je pa povišan za polkovnika podpolkovnik g. Karol Hoch.

(Vojaška povišanja.) V domačem pešpolku razun že omenjega podpolkovnika g. Hocha za polkovnika, stotnik druge vrste g. Avgust Konšek za stotnika prve vrste, nadporočnik g. Andriolli za stotnika druge vrste, poročnik g. Krištof za nadporočnika. V domači c. kr. deželni brambi poročniki pri neaktivnih bramborcih gg. Andolšek Franc, Kos Franc in dr. Stor J. za nadporočnike.

(Gosp. Povše) vodja kmetijske šole v Gorici odpovedal se je svoji službi zaradi bolehnosti.

(Okna pobili) so včeraj v prvi hiši na desni v Šiški Ljubljanski postopači s kamenjem kot pest debelim.

(Padel je) zidar v novem poslopju Avrove pivarne blizu južnega kolodvora v globoko klet razodra in se je hudo pobil. Odnegli so ga v bolnišnico.

(Napadli so) sinoči že zopet v Lattermanovem drevoredu ničvredni Ljubljanski barabe iz Šiške mirno domu gredoče mestjane. Skrajni čas bi bil, da se Ljubljana takih javni kakor tudi osobni varnosti nevarnih ljudi, ki niso za družega kakor poštenim ljudem za nadlego, Bogu pa zlati čas kra-dejo, znebi na ta ali na oni način. Tivoli je jako priljubljeno sprehajališče Ljubljančanov in v prvi vrsti treba je gledati na to, da taisto ne ostane „poprišče“ barab, kjer za drevjem skriti na memogredoče nič hudega misleče meščane in druge miroljubne ljudi preže, temveč javni prostor, kamor se sme vsakdo brez skrbi podati. Sedaj je to v dobrih štirih tednih že drugi napad na memogredoče, od kar so ondi pobili vojaka, da so ga morali v bolnišnico odnesti. Ali smo res v Novem Pazaru, kjer sme vsak delati, kar se mu poljubi?

(Vabilo.) V zmislu § 27 društvenih pravil „slovenskega pevskega društva v Ptuj“ skliče osnovalni odbor dne 16. novembra t. l. ob 3. uri popoldne v Maribor v čitalničnih prostorih veliki zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Volitev odbora. 5. Volitev preglednikov računa. 6. Posameznosti. Osobna vabila se ne bodo razpošiljala. Izpolnjene nabiralne pole izvolijo naj se blagovolno poslati vsaj do 12. t. m. osnovalnemu odboru. Zvečer ob 8. uri veselica. K temu velikemu zboru vljudno vabi osnovalni odbor.

(Srednje in ljudske šole) zorijo sad, ki celó njihovim zavetnikom ni po godu. Čitati je, da na Laškem prestrojijo šole nekako po starem, da vstanovijo spet gimnazijo s petimi in licejo s tremi leti. V gimnazijo se bodo sprejemali učenci z dobrimi spričali iz ljudskih šol brez posebne preskušnje, v licejo z dovršivno svedočbo gimnazijsko. Šolsko leto traja od oktobra do zadnjega julija. — Na Francoskem so vsled govora, ki ga je imel prejšnji naučni minister Jules Simon o novodobnem šolstvu, po kterim hira mladina na duši in na telesu, število teden-skih šolskih ur znižali od 24 na 20. Pri nas uči se v srednjih šolah mladina največ po 24—25, tudi 27—28 šolskih ur na teden; kedaj pride našim voditeljem tisti dobri duh, da posnemajo v dobrem one, ktere so doslej tako hitro posnemali v slabem? Tudi hočeje dati jim v tednu prost četrtek, kar bi v vseh ozirih bilo priporočati. Na Českem so srednje šole v tem jeli posnemati, da so namestu četrтка tudi v ljudskih šolah prosto dajali učencem ob sredah in sobotah popoldne; ali — učenci zanemarjajo šolo in od vseh strani prihajajo prošnje, naj se vrne mladini celí dan počitka v tednu, kar je prav in spodobno.

Razne reči.

— Slovakom na severnem Ogerskem so bili, kakor je znano, pred leti zaprli vse slovaške gimnazije; zato so stavili pred kratkim v evangelijski skupščini Požunskega okraja predlog, da bi se na gimnazijah na Ogerskem podučevala slovaščina kakor obligaten predmet; ali ta predlog je padel s 5 glasovi proti 4. Zato pa je bil predlog, da bi se vse farne matrike in protokoli v Požunski stolici spisavali le ogersko, tudi zavržen.

— Vzorni učitelji — na Nemškem. Minister za nauk na Nemškem gosp. Gossler ima s svojimi učitelji ne malo sitnosti. Zvedel je, da so mnogi učitelji na javnih ljudskih šolah, da bi si zboljšali svoj stan, privzeli še k svojemu poslu druga opravila, omislili si tedaj — agenturo za popotnike v severno Ameriko, Brazilijo, Avstralijo itd. V teh dneh pa je izšel ministerski odlok, v kojem je, sklicevaje se na ministerski ukaz od 7. avgusta 1872, zopet učiteljem zaukazano, da naj se z nikakoršnimi agenturami izseljencev ne pečajo. Isto tako se naročuje vsem okrajnim šolskim nadzornikom, da bi ti pri svojem obiskovanju učitelje zaradi tega pokarali. — „Lieb Vaterland magst ruhig sein!“

— Tožba za 2 krajcarja. Davkarski urad v Radni na Ogorskem je tožil sirotišnico v Aradu zaradi neplačanih 2 krajcarjev. Pač čudno: za 2 krajcarja se kliče sodnija na pomoč, tisoči se pa drugod zapravljajo.

— Kolera v Italiji. Poleg uradnih podatkov je zbolelo meseca septembra 15.438 oseb vsled kolere, umrlo pa 8060. Izmed teh jih pride na Napolj okoli 6000, med njimi 134 vojakov. Največ žrtev si je izbrala neusmiljena morilka med revnim ljudstvom, kar spričuje to, da je samo 270 mrlčev pokopanih v zaseben za 60 kr. kupljeni grob, vsi drugi so pa zakopani v skupne grobove.

— V Rusiji po 200 l. zopet cerkeni zbor. Iz zgodovine vemo, da je car Peter Veliki vstavil vse cerkvene zборе, in si odkazal vse duhovne zadeve ministerski sinodi, v nji pa so večinoma lajki. Sedanji car pa je dovolil zopet po 200 letih sklicati cerkveni zbor, da bi se vstavilo, kakor se govori, tako se množeče sektarstvo. Kako je li mogoče nadjati se od podjarmljenega duhovstva, da odstrani ta veliki nered? Sveta sinoda je v teku časov mnogo poskušala, da bi duhovščino in po nji tudi ljudstvo na večjo stopnjo omike povzdignila; ali manjkalo je sinodi poslanstva od zgoraj, zato ni bilo blagoslova božjega, ločena cerkev je čedalje bolj propadala. Bode li cerkveni zbor srečniši? Tudi temu manjka poslanstva od zgoraj, ker je ločen od vinske trte, pa saj bolj naravno je, da cerkveni zbor skrbi za cerkvene reči.

— Izdale so se. Lady Porabanzon, najdobrotljiva dama v Londonu, je tudi letos dajala devojkam dobroteljih vstavov darove po njih lastni prošnji. Vredno je omeniti, da je med 290 dekletami izvolilo si 220 — zrcala.

— Kmečki judje. Ruski časopis „Volyn“ navaja število judovskih kmetov na Volinskem: V Zitomirskem okraju kmetuje izmed 46.000 judov 56, v Novograd-Volinskem se jih izmed 34.000 pečá 23 s poljedelstvom in v okolici Dubna jih je izmed 16.000 judov vrtnarjev 280 in s polnim gospodarstvom se jih pečá le 5. Po uradnih statističnih datih pečá se v celi guberniji le 93 judovskih rodbin (550 duš) s poljedelstvom. Teh 550 judov zavzema 0.002 procentov vsega judovskega prebivalstva cele gubernije, ktera šteje 289.820 duš.

— Telefon med Bruseljem in Antverpnom. Pred kratkim je bil dovršen telefon med temi dvema mesti in kakor kažejo poskusi, prav dobro služi svojemu namenu. Zato mislijo tudi druga mesta zvezati na ta način z glavnim mestom. Za posredovalno sredstvo služi telegrafna žica. Za en frank more vsakdo pet minut dolgo govoriti iz Bruselja v Antverpen.

— Judje in pruski naučni minister pl. Gossler. Do sedaj so imeli judovski dijaki na parskih šolah to pravico, da so bili v soboto prosti in jih ni nihče smel siliti h kakemu delu v šoli. Zdaj je pa dal imenovani naučni minister ukaz, da se ne smejo nič več judovski dijaki oprostiti pismenih skušenj v soboto in da se morajo le-ti drugim dijakom enako ta dan podvreči vsem zahtevam naučnega reda. Pri zrelostnih skušnjah naj se ne jemlje nič ozira na judovske praznike in počitnice radi njih naj se kolikor mogoče omeje.

Telegrami.

Berlin, 2. nov. Volitve so končane in rezultati znani. Izvoljenih je 69 konservativnih, 95 centruma, 24 državne stranke, 35 narodne stranke, 31 prostomiselnikov, 9 socialistov, 16 Poljakov, 2 ljudske stranke in 5 Welfov. V 97 okrajih potrebovali bodo ožjih volitev.

Pariz, 1. nov. Kitajci se pripravljajo na vojsko s Francozi. V Hongkongu so si naročili pri neki angleški firmi silno veliko smodnika.

London, 3. nov. Kedive je po brzjavni žici sporočil kraljici in princu Waleskemu v soboto, da se je Hartum podal in Gordon prišel Mahdiju v roke. V nedeljo je ponavljal ravno to novico.

Tujci.

1. novembra.

Pri **Maliči**: Grofinja Helena Sapodopoli, z družino, s Hrvaškega. — J. F. Mayer, zasebnik, z družino, iz Bozena.

Izdajatelj in odgovorni vrednik **Jožef Jerič**.

— Antou Stoček, trg. pot., iz Brna. — Janez Weindorfer, e. k. okr. glavar, iz Beljaka. — Edvard Lob, zasebnik, z 2 sinovoma, iz Celovca. — Ernst Hieng, trg. z lesom, z družino, iz Rakeka.

Pri **Slonu**: Bernard Goetz, trgovec, iz Mainca. — Ferd. Liebermann, trgovec, z Dunaja. — Rudolf Mayer, želez. uradnik, z Dunaja. — Anton Schepitz, zasebnik, iz Trsta. — Josip Magy, trg. pot., iz Oedenburga. — Josip Sitter, e. k. auskultant, iz Celovca. — Johana Koejančič, zasebnica, iz Podgore pri Gorici.

Pri **Virantu**: Luka Vohine, posestnik, iz Zaloga. — Emil Košir, trg. pot., iz Trsta.

Umrli so:

27. okt. Ferdinand Kremžar, kurjačev sin, 5 dni, Koldvorske ulice št. 11, božjast.

28. okt. Franc Škarjovec, zidar, 53 let, vtonil v Gruberjevem grabnu in bil uradno pregledan.

29. okt. Viktor Menein, hišnega oskrbnika sin, 4 leta, Tržaška cesta št. 5, božjast.

30. okt. Valentin Dobnikar, obrtnik, 73 let, Konjušne ulice št. 1, Marasmus senilis.

V bolnišnici:

29. okt. Urša Šivic, gostija, 49 let, vsled prisada na nogi.

Eksekutivne dražbe.

7. novembra. 1. e. džb. pos. Franc Seleš iz Prema št. 32, 600 gl. Bistrica.

10. novembra. 2. e. džb. pos. Jože Želko iz Narin, 2115 gl. Postojna. — 1. e. džb. graščine Liechtenberg, 41.450 gl. Ljubljana. — 1. e. džb. pos. Janez Leben iz Polhovega Gradea, 1050 gl. Vrhnika.

11. novembra. 1. e. džb. pos. Jožef Vrhovec iz Polhovega Gradea, 530 gl. Vrhnika. — 3. e. džb. pos. Marija Višnikar, iz Starigrada. Rateče.

12. novembra. 1. e. džb. pos. Blaž Levak iz Doba, 2110 gl. Kostanjevica. — 3. e. džb. pos. Frančiška Škrbec, iz Pudob. Lož. — 1. e. džb. pos. Mihael Učjak iz Orehovice, 1035 gl. Kostanjevica.

Društvu za napravo zvonov za cerkev Jezusovega presv. Srca v Ljubljani

so darovali gg.:

233. Valenčič Ivan, posestnik,	5 gl. — kr.
234. Valenčič Johana,	5 " — "
235. Peterca Mina, zasebnica,	1 " — "
236. Lesjak Janez, župnik,	10 " — "
237. Kavčič Jera, posestnica,	2 " — "
238. Nastran Franc, kajžarjev sin,	5 " — "
239. H. J. v Postojni,	10 " — "
240. Lobe Janez, župnik,	5 " — "
241. Kacin Anton, župnik,	3 " — "
242. Kalan Jakob, župnik,	5 " — "
243. Zupančič Anton, profesor,	6 " — "
244. Brenee Janez, duh. pomočnik,	5 " — "
245. Baroninja Gabriela Lazzarini, prednica usmiljenih sester,	100 " — "
246. Čebašek Sebastijan, duh. pomočnik,	5 " — "
247. Murnik Ivan, trgovec,	5 " — "
248. Gorenc Leopold, župnik,	2 " — "
249. Rehnovec Marija,	7 " — "
250. Drašler Antonija,	5 " — "
251. Žran Neža,	1 " — "
252. Neimenovan,	1 " 25 "
253. Regberger Helena,	1 " — "
254. Budnar Šimen,	5 " — "
255. Dolinar Marijana,	5 " — "
256. Pogačar Katarina,	5 " — "
257. Glasčič Neža,	5 " — "
258. Potočnik Miha,	5 " — "
259. Saje Miha, župnik,	3 " 10 "
260. Bragant Lovro, župnik,	5 " — "
261. Žužek Šimen, župnik,	5 " — "
262. Rozman Lovro, kurat,	5 " 50 "
263. Koeman Franc, kaplan,	1 " — "
264. Vođe Josip, benediktin,	5 " — "
265. Pleško Franc, benediktin,	2 " — "
266. Kadunc Matija, administrator,	5 " — "
267. Dekleva Anton, zasebnik,	20 " — "
268. Fabijančič Alojzija, kuharica,	— " 50 "
269. Klemenčič Josip, profesor,	10 " — "
270. Urbanija Lovro, župnik,	2 " — "

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

3. novembra.

Papirna renta po 100 gl.	81 gl. 20 kr.
Sreberna	82 " 35 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103 " 95 "
Papirna renta, davka prosta	96 " 45 "
Akcije avstr.-ogorske banke	872 " — "
Kreditne akcije	290 " 90 "
London	121 " 65 "
Srebro	— " — "
Ces. cekini	5 " 76 "
Francoski napoleond.	9 " 65 1/2 "
Nemške marke	59 " 60 "

Od 31. oktobra.

Ogorska zlata renta 6%	123 gl. 10 kr.
" " 4%	93 " 70 "
" papirna renta 5%	89 " — "
Akcije anglo-avstr. banke	200 gl. 105 " 50 "
" Länderbanks	103 " 70 "
" avst.-oger. Lloyd v Trstu	568 " — "
" državne železnice	298 " 50 "
" Tramway-društva velj. 170 gl.	214 " — "
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 124 " 50 "
4% " " 1860	500 " 134 " 30 "
Državne srečke " iz l. 1864	100 " 173 " — "
" " " 1864	50 " 171 " 50 "
Kreditne srečke	100 " 177 " 50 "
Ljubljanske srečke	20 " 23 " — "
Rudolfove srečke	10 " 18 " 25 "
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	109 " 75 "
" Ferdinandove sev.	105 " 50 "
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 " 50 "

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkl. 8 gl. 25 kr., — domača 6 gl. 43 kr. — Rž 5 gl. 77 kr. — Ječmen 4 gl. 95 kr. — Ajda 5 gl. 60 kr. — Proso 5 gl. 44 kr. — Tursica 5 gl. 28 kr. — Oves 2 gl. 97 kr.

Zahvala.

Za šolske potrebščine blagovolil je gospod dr. Franjo Papež, odvetnik in deželni poslanec v Ljubljani, podariti 10 gl., za ktere se vljudno podpisani v imenu revne šolske mladine prav prisrčno zahvaljuje. Bog plati!

Ajdovica, 27. oktobra 1884.

Mihael Bogoltn, župnik.

V Katoliški Bukvarni v Ljubljani

se dobiva knjiga:

„Ne v Ameriko!“

Spisal Jak. Aléšovec.

Cena 1 gl., po pošti 5 kr. več.

J. pl. Trnkóczy,

lekar „pri zlatem samorogu“,

priporoča in razpošilja s poštnim povzetjem

Marijacejske kapljice

za želodec,

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodcu, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezní na vraneí, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 Steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gold.

Svarilo! Opozorjamo, da se tiste istinite Marijacejske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri J. pl. Trnkóczy-ju. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žicah, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkóczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezní na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnil se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit uspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprisrčnejšo zahvalo, zvsem spoštovanjem udani

Franc Jug,

(31) posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratoból, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 50 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

najboljše vrste, izborna zoper brumore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživiljačoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

e. k. priv.,

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpjenih udih, skazenem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila s dežele izvrše se takoj

v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkóczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.